

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ	5
TEŞEKKÜR.....	7
İÇİNDEKİLER	9
KISALTMALAR	13

GİRİŞ

İLK İNSANDAN DİJİTAL İNSANA HUKUK İHTİYACI	15
--	----

BİRİNCİ BÖLÜM

METAVERSE KAVRAMI

I. METAVERSE'ÜN TANIMI	22
II. METAVERSE'ÜN GELİŞİMİ	25
A. Metaverse Literatürü	25
B. Metaverse Tarihi	27

İKİNCİ BÖLÜM

METAVERSE'ÜN TEMEL KAVRAMLARI

I. AVATAR (DİJİTAL İNSAN)	33
A. Avatar'ın Tanımı.....	33
B. Avatar Türleri	34
II. AKILLI SÖZLEŞME.....	35
III. BLOK ZİNCİR	37
A. İlk Blok Zincir ve Bitcoin.....	37
B. Blokzincir Yapısı ve Çalışma Şekli	39
C. Blokzincirin Unsurları	41
1. Zaman Damgası (Timestamp)	41
2. Dağıtık Defter Teknolojisi.....	41
3. Kriptografi (Şifreleme)	42
4. Uzlaş (Konsensus)	42

D.	Blokzincir Türleri.....	42
1.	Açık (Public) Blokzincirler	43
2.	Özel / İzinli (Private) Blokzincirler	43
3.	Konsorsiyum (Consortium) Blokzincirler	43
4.	Yarı Özel (Semi-Private) Blokzincirler	44
5.	Karma (Hybrid) Blokzincirler	44
E.	Bitcoin ve Ethereum Blokzincirleri.....	44
IV.	DAPP.....	45
V.	DAO	46
VI.	DEFI.....	47
VII.	DİJİTAL İKİZ.....	48
VIII.	GAMEFI	50
IX.	GERÇEKLİK.....	50
A.	Sanal Gerçeklik (VR)	51
B.	Artırılmış Gerçeklik (AR).....	52
C.	Karma Gerçeklik (MR).....	52
D.	Genişletilmiş Gerçeklik (XR)	53
X.	KRİPTO VARLIK	53
A.	Coin.....	53
1.	Coin ve Kripto Para Kavramları	53
2.	Coin Türleri	55
a)	BitCoin – AltCoin.....	55
b)	StableCoin – Unstable Coin (Durağan – Durağan olmayan).....	55
B.	Token.....	55
1.	Token Kavramı	55
2.	Token Türleri.....	56
a)	Menkul Kıymet Tokenı.....	56
b)	Ödeme Tokenı.....	57
c)	Fayda (Hizmet) Tokenı.....	59
d)	NFT (Non Fungible Token – Nitelikli Fikrî Tapu)	59
e)	Varlık Tokenı	60
XI.	VERİ (DATA).....	61
A.	Veri Kavramı.....	61
B.	Kişisel Veri.....	63
1.	Kişisel Verinin Tanımı	63
2.	Kişisel Verilerin İşlenmesi.....	65

3. Veri Sorumluları	67
4. Kişisel Verilerin İmhası ve Aktarılması	68
C. Büyük Veri (Big Data)	74
XII. WEB 3.0	77
XIII. YAPAY ZEKA VE İLGİLİ KAVRAMLAR	79
A. Yapay Zekâ Kavramı ve Tarihçesi	79
B. Yapay Sinir Ağları	83
C. Makine Öğrenmesi ve Derin Öğrenme	85
D. Yapay Zekâya Kişilik Tanınması Sorunu	87

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

METAVERSE'ÜN ETKİLERİ

I. METAVERSE'ÜN İKTİSADİ HAYATTAKİ ETKİLERİ	91
A. Metaverse Ekonomisi	91
B. Meta Coin	94
C. Çalışma Şekillerinin Değişmesi	97
D. Yeni İş Alanlarının Ortaya Çıkması	98
II. METAVERSE'ÜN SOSYAL VE ETİK ETKİLERİ	100
III. METAVERSE'ÜN EĞİTİME ETKİLERİ	103
IV. METAVERSE'ÜN HUKUKTAKİ ETKİLERİ	107

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

METAVERSE VE HUKUK

I. META İNSAN	109
A. Dijital İnsan – Meta İnsan Ayrımı	109
B. Meta İnsanın Yasallığı Sorunu	110
C. Dijital ve Meta İnsana Dair Politika Oluşturma Çalışmaları	113
II. META AİLE	116
A. Metaverse'te Nişanlanma	116
B. Metaverse'te Evlenme	119
C. Metaverse ve Boşanma	122
III. METAVERSE'TE ARSA ALIM-SATIM	123
IV. META VARLIKLARIN MİRAS OLARAK GEÇMESİ	127
V. METAVERSE'TE SÖZLEŞMELER	135
VI. META TİCARET	140
A. Elektronik Ticaretten Meta Ticarete	140

B.	Meta Ticaret Modelleri.....	145
1.	B2B – Firmadan Firmaya Meta Ticaret.....	145
2.	B2C – Firmadan Tüketicisy Meta Ticaret.....	146
3.	C2B – Tüketiciden Firmaya Meta Ticaret.....	146
4.	C2C – Tüketiciden Tüketicisy E – Ticaret Modeli.....	147
5.	Diğer Meta Ticaret Modelleri	147
C.	Doğrudan Meta Ticaret – Dolaylı Meta Ticaret.....	147
D.	Meta Ticaret Hizmet Sağlayıcı ve Meta Ticaret Aracı Hizmet Sağlayıcı	148
VII.	META TÜKETİCİ.....	152
A.	Metaverse’te Tüketici Kavramı.....	152
B.	Metaverse’te Mesafeli Sözleşmeler	154
VIII.	METAVERSE’TE ESER.....	157
IX.	METAVERSE VE YARGILAMA (USUL) HUKUKU	162
A.	Metaverse’te Yargılama Yapılması	162
B.	Metaverse’te Yaşanan Hukukî Uyuşmazlıklarda Yetkili Mahkeme.....	165
X.	META DEVLET	167

BEŞİNCİ BÖLÜM

METAVERSE’ÜN ÖNÜNDEKİ ENGELLER

I.	METAVERSE’ÜN YASALLIĞI SORUNU.....	169
II.	METAVERSE’ÜN GÜVENLİĞİ SORUNU	172
A.	Metaverse’te Güvenlik İhtiyacı.....	172
B.	Metaverse’te En Çok Karşılaşılan Siber Güvenlik Tehditleri	177
1.	Oltalama – Kimlik Hırsızlığı	177
2.	Fidye Yazılım Saldırıları.....	178
3.	Meta Veri Güvenliği	179
4.	Avatar Korsanlığı.....	179
5.	Nitelikli Fikrî Tapu (NFT) Sahtekârlığı.....	180
III.	METAVERSE’ÜN ÖNÜNDEKİ TEKNİK ENGELLER.....	181
A.	Birlikte Çalışabilirlik Sorunu.....	181
B.	Donanımın Minyatürleştirilmesi Sorunu.....	183
IV.	METAVERSE’ÜN ÖNÜNDEKİ PSİKOLOJİK ENGELLER.....	184
	KAYNAKÇA.....	187